VERKLARING EENER AFBEELDING

VAN

STENOPS POTTO,

DOOR

H. S. Pel,

Resident ter Kuste van Guinea.

De afbeelding, welke ik heden wensch bekend te maken, heeft haar ontstaan aan de volgende omstandigheden te danken. Na mijne terugkomst van de kust van Guinea mij eens met den Heer SCHLEGEL over de dieren der Goudkust onderhoudende, kwam ons gesprek ook op den hoogst zeldzamen *Aposô*, *Stenops potto*, en ik deelde dien Heer het weinige mede, dat ik over de levenswijze, zeden, houding, enz. van dit merkwaardige dier had kunnen waarnemen. Het was toen, dat de Heer SCHLEGEL een potlood ter hand nam, en eene schets van de houding, de physionomie, den vorm der teenen, enz. van dit dier maakte, in een woord het dier daarstelde zoo als het met het vallen van den avond, door de laatste stralen der ondergaande zon verlicht, op de takken van eenen hoogen boom rondklimt, welke langs den zoom van een groot bosch staat. Deze schets was te gelukkig uitgevallen, om haar te doen verloren gaan; ik verzocht derhalve den Heer SCHLEGEL, mij die mede te deelen, ten einde eene uitgewerkte plaat daarvan te laten maken. Dit geschiede met behulp der drie voorwerpen, welke het Rijks-Museum van deze soort bezit. De grootte en verhoudingen der deelen werden aan het grootste door mij verzamelde voorwerp ontleend, terwijl bij de tinten van het hair acht geslagen werd op alle de drie voorwerpen, en vooral op het kleinste derzelve, hetgeen voor het overige in vele opzigten de meeste overeenkomst heeft met het oudste.

Zoo als bekend is, heeft de Hoogleeraar J. VAN DER HOEVEN deze voorwerpen reeds voor mij onderzocht, en eene verhandeling over den *Aposô* bekend gemaakt. (1)

Daar het onze bedoeling niet is, het reeds gedane werk nog eens over te doen, zoo verwijzen wij onze lezers op voornoemde verhandeling, en herhalen hier slechts, hetgeen wij in onze, den Heer VAN DER HOEVEN medegedeelde korte aanteekeningen van dit dier verzameld hebben.

(1) Zie Verhandelingen der eerste klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut, 3de reeks, deel IV, blz. 1 verv., pl. 1, 2.

Het wordt door de negers der goudkust *Aposô* (niet *Aporô*, zoo als men verkeerdelijk gelezen heeft) genoemd, een woord, hetgeen vasthoudend beteekent en treffend een dier kenschetst, bij hetwelk het klimvermogen in eenen zoo hoogen graad ontwikkeld is. Ik heb slechts twee voorwerpen van dit dier kunnen magtig worden, en die eerst in de laatste jaren van mijn verblijf aan de kust gekregen. Het eene werd mij levend in eene mand gebragt. Het bragt gewoonlijk den geheelen dag slapende door; het nam alsdan eene zonderlinge houding aan, en hield den kop tusschen de kruiselings over den nek geslagen voor- en achterpooten. Des nachts was het dier rusteloos in beweging; die beweging was niet traag, zoo als Bosman opgeeft, maar veeleer bedaard en zeker te noemen. Het voedsel van het dier bestond in vruchten, bananen en papaai (*Carica papaya*) en men kan veronderstellen, dat het in den natuurstaat van verschillende vruchten leeft; in dien staat houdt het zich steeds op boomen op, werpt zijne jongen in holle boomstammen en verschuilt zich ook daarin gedurende den dag.

Wij sluiten deze weinige regelen met de opmerking, dat onze afbeelding het dier in natuurlijke grootte voorstelt.

DE APÓSÔ. ST

ENOPS . POTTO .